

Lokaler med rördrom 2000:

Ullersättersviken/Hagaberg (16.4 – 9.7) 1 ex 9.7 (JEM), hörd 9.5 (JEM), hörd 2.5 (JEM, SOE), 1 ex 19.5 (UWN, IBE), hörd 28-29.4 (JAN), 1 hörd 16.4 (JEM).

Sörbysjön (9.4 – 26.6)

Hörd 26.6 (THN), hörd 10.6 (SOE mfl), hörd 3.6 (AFL), hörd 20.5 (UWN, mfl), hörd 8-14.5 (JEM, mfl) samt 2 ex (1 hörd) 13.5 (UWN, IBE), 1 ex 7.5 (IBE, UWN), 1 hörd 12-16.4 (SOE mfl), 1 hörd 9.4 (UWN, IBE).

Österhammarssjön (15.4 – 25.6)

Hörd 25.6 (AFL), hörd 11.6 (JEM, AFL), hörd 15.5 (AFL), hörd Österhammarssjön 11.5 (AFL), hörd 1-3.5 (SLA, mfl) samt 1 ex 7.5 (IBE, UWN), hörd 30.4 (SOE, mfl), hörd 20-21.4 (SLA, mfl), 1 hörd 10.4 (MRL) samt 15.4(UWN,IBE).

Sjömosjön

Hörd 17.6 (SLA).

Albäcksån/Råsvälen

1 ex str.(S) 15.5 (JEM, MAN).

Hultasjön

Hörd 23.4 (TON), hörd 12-14.5 (MAN).

Finnäkerssjön

Hörd Näset/Finnäkerssjön 30.4 (SLA), hörd Finnäkerssjön 19.4 (SLA).

Köttsjön

1 hörd 7/5 (MGN), 1 hörd 23.4 (UWN, IBE).

Sällingsjön

1 hörd 11.4 (MRL).

Rapportörer:

AFL = Anders Forsell, IBE = Inga-Britt Eriksson, JAN = Jerry Andersson, JEM = Jan-Erik Malmstigen, MAN = Mats Andersson, MGN = Malin Green, MRL = Mattias Rudenvall, SLA = Sven Larsson, SOE = Sven-Olof Eriksson, THN = Tomas Haraldsson, TON = Tommy Oskarsson, UWN = Ulla Wallin.

Översvämmingen vid Näset hösten 2000, vadarna blev ett minne för livet.

Jan-Erik Malmstigen

"Efter många års skådande i trakten kan jag utan tvekan påstå att något motsvarande har jag inte upplevt". Så skriver en av våra medlemmar på klubbens egen mailinglista på Internet. Juli månads stora regnmängder medförde att vi fick stora översvämmingar på flera platser i kommunen. En av dessa platser var Näset i nordöstra delen av Finnäkerssjön och vadarna var inte heller sena att reagera på dessa nyetablerade rast-lokaler.

Det började med ett telefonsamtal på min mobiltelefon den 20 juli. Det var Sven Larsson, som berättade att han stod vid Näset och räknade in en massa arktiska vadare vid en enorm översvämming söder om pumphuset, bl.a. 110 kärnsnäppor och åtta spovsnäppor. Självt hade jag tyvärr ingen möjlighet att åka dit (p.g.a. jobbet), men ringde istället till Tomas Haraldsson, som jag visste var ledig och han begav sig genast dit. Förutom alla vadare denna dag hördes även en vaktel.

Lokalen följdes sedan upp av Sven Larsson i stort sett dagligen t.o.m. den 2 augusti. Antalet vadare varierade såväl art- som individmässigt under denna period med tolv spovsnäppor som toppnotering (se tabell sid 70). En adult dvärgmåsarastade intill vägen nedanför. Mon den 24 juli och bland övriga obsar kan nämnas en rastande ung storskarv den 22 juli samt en rekordflock på 46 grågäss den 21 juli.

Men det skulle komma mera!

Södra gården

Självt blev det inte av att jag besökte Näset denna period. Vid Nederby (Södra

gården) öster om Fellingsbro hade nämligen Arbogaån samtidigt svämmat över sina bräddar och framför allt en ärtodling utgjorde här en stor dragningskraft på allehanda vadare. Jag prioriterade då denna lokal och bland annat var det spovsnäpporna som tilldrog sig mitt intresse. Redan den 17 juli hade Sven-Olof observerat fem spovsnäppor vid Sjömosjön och vid Nederby sågs nu som mest sju individer tillsammans med ett stort antal övriga vadare, t.ex. 500 tofsvipor, två kustpipare den 26 juli samt en myrspov samma dag. Det var ganska svårt att få grepp om alla fåglar i den höga vegetationen, såväl antal som till art men det hände alltid någonting och det var spännande dagar.

Tillbaka till Näset

Sven åkte sedan hem till Karlstad i början av augusti men var tillbaka till Finnäker och Näset igen med början den 11 augusti. Det visade sig att översvämmingen vid Näset höll i sig och området kryllade av fågel. Som mest sträckte sig översvämmingen från pumphuset i norr till vägen som går från Mon ner till själva Näset. Det "hetaste"

FISKGJUSE

Fiskgjusen är utsedd som inventeringsart av SOF år 2001.

Mer information om detta kommer i nästa nummer av Pandion.

Vi är redan nu intresserade av att få veta om du känner till några fiskgjusebon såväl sådana som används nu eller har använts. Har du några intressanta uppgifter så vänd dig till Mats Andersson 0581- 162 74 (e-post 058116274@telia.com)

området var dock ett mindre fält som låg i träda och som därför blev en utmärkt vadarstrand och som blev allt större i omfång i takt med att vattnet sakta drog sig undan. Hit kon-centererades vadarna och de var mycket lätta att studera. När fåglarna inte ras-tade på "vadarstranden" uppehöll de sig dolda på åkern inne i liggsåden (i huvudsak korn). Framförallt gällde detta brushanarna som i stora flockar sågs svyscha förbi för att i nästa ögonblick försvinna in i vegetationen.

Toppveckan

Antalet vadare ökade nu för varje dag. Inte mindre än 20 arter vadare sågs under perioden. Området besöktes dagligen fram till och med den 24 augusti och därefter ytterligare tre dagar denna månad. Perioden 16 - 23 augusti blev den "hetaste" med rekordsiffror för flera arter vadare. Den 26 augusti skriver Sven på mailinglistan;

"Vattnet har nu dragit sig tillbaka i stort sett helt. Endast ett mindre fält vattenfylt, det verkar som det blivit stopp i avrinningen någonstans. Änderna har försvunnit. Det finns dock fortfarande en hel del vadare kvar i området även om siffrorna är låga i jämförelse med tidigare rekordsiffror".

Den 31 augusti besökte jag själv området för sista gången. Nu fanns endast en liten fuktig fläck kvar, där rastade nu ett 60-tal brushanar och sju kärrensäppor bland annat.

De sex veckorna i juli - augusti blev förstås högtidsstunder för de av klubbens medlemmar som sökte sig till detta fågeleldorado. Här följer några citat från klubbens mailinglista;

- "Fa... också att jag inte varit där tidigare!! Jag måste bara säga att det var ett av mina starkaste fågelupplevelser i den här kommunen".

- "Otroligt vad änder!! Oj oj oj... Det var knappt så man trodde sina ögon när jag kom till Näset idag på eftermiddagen".

- "När jag försiktigt ställde upp tuben fick jag in ett av de häftigaste synfäkten jag sett här hemma på länge.....Helt sanslöst!! Jag har nog aldrig varit med om något liknande på hösten varken vad det gäller arter och antal".

- "År 2000 kommer jag att i första hand minnas för att julafton inföll under en hel månad i juli-augusti".

Några kommentarer till ett urval arter som sågs perioden 20 juli - 31 augusti.

Storskarv: 1 juv 22.7 samt 5 ex str. (N) den 29.7.

Grågås: Stora flockar iaktogs under perioden, som mest 46 ex den 21.7 vilket samtidigt är kommunrekord.

Kricka: 22 - 24.8 rastade inte mindre än 1700-1800 exemplar. Flockar >1000 ex har aldrig tidigare observerats i kommunen.

Årta: 2 ex den 22.8. Höstobsar av årta är mycket ovanligt hos oss.

Havsörn: 1 ex (2K) den 21.8.

Vaktel: Hörd 20.7 - 2.8.

Större strandpipare: Regelbunden rast-are perioden 2.8 - 31.8 med som mest 28 ex den 16.8. Aldrig tidigare har så många större strandpipare observerats i kommunen. Även vid Sjömosjön har ovanligt många större strandpipare observerats, den 14 augusti sågs t.ex. 25 exemplar (SOE).

Kuspipare: 1 ex str.(S) 21.7, 18 ex str.(S) den 20.8 och samma dag rastar en gammal fågel. Denna fågel stannar kvar på lokalen t.o.m. den 23.8.

Kustsnäppa: 1 juv 19.8 - 22.8. Detta är första fyndet av en långstannande individ i kommunen.

Spovsnäppa. De många spovsnäpporna får nog anses som en av de roligaste händelserna. Topnoteringen 30 ex uppnåddes den 22.8.

Kärrensäppa: Även kärrensäpporna uppträdde i ett antal som aldrig tidigare förekommit hos oss. Hundraflockar sågs under några dagar, som mest räknades till 155 ex den 20.8.

Brushanc: Samtidigt med kärrensäpporna sågs också de största brushanc-flockarna, som mest 320 ex den 20.8.

Småspov: 1 ex den 22.8.

Havstrut: Totalt fyra fynd.

Silvertärna: 4 ex str.(S) den 20.8.

Se vidare tabell sid 70

FÅGELCIRKLAR I VÅR ?

Om det finns intresse skall vi försöka ordna en fågelcirkel i vår. Vi har tänkt oss en ren nybörjarcirkel och målet är att lära oss sången hos några av de vanligaste fåglarna. Vi kommer även att gå igenom vad olika delar på fågeln kallas så det blir lättare att läsa en fågelbok. Vi anpassar naturligtvis kursen efter era önskemål.

Den andra cirkeln vi tänkt oss skall behandla lite svårare saker som lockfäte.

Varför hörs det så mycket överflygande vinterhämling i Ramnäs men inte i Frövi. Detta tänkte vi ändra på.

Intresserad kontakta Lenmart Sandberg 0581 - 315 73 (adress finns på omslagets andra sida)

Översvämningen Näset/Finnåkerssjön hösten 2000

	20.7	21.7	22.7	23.7	24.7	25.7	28.7	29.7	30.7	1.8	2.8	6.8	11.8	12.8
Svarthakedopping														
Skäggdopping											1juv			
Storskarv	§		1juv					5 N						
Häger			5					3						
Sångsvan														
Grågås		46	13	13	13	15	15	15	15	16	1	21	11	21
Kanadagås	30	92	149	130	142	149	148	154	174	140	74	371		
Blåsand						1par	1par					6	9	
Kricka												9	140 S	
Gräsand													18	
Stjärtand													6	
Ärta														
Skedand														
Brunand							1par	1par	1par	1m2f				
Vigg	8	8	2	9	9	15	7	6	10					
Knipa			4			8	8	22	25	34				
Vaktel	h		h	h	h	h	h	h	h					
Sothöna														
Trana								49	11	185				
M strandpipare														1
S strandpipare									1	2	12			
Ljungpipare		2												
Kustpipare		1 S												
Tofsvipa														
Kustsnäppa														
Småsnäppa	2	2												2
Mosnäppa	4													3
Spovsnäppa	8	12												
Kärnsnäppa	110	30	7	10										3
Brushane							2			1	5	23		
Enkelbeckasin														
Storspov									7					
Småspov														
Svartsnäppa	1						1					1	3	
Rödbena														
Gluttsnäppa	4		3	13	8		2		11	12	18			
Skogssnäppa														
Grönbena	45	8	16	38	2	8			5	8	8			6
Drillsnäppa			2											
Dvärgmås				1ad										
Skrattmås	350						80 S							
Havstrut			1	2								1 S		
Silvertärna														

	13.8	14.8	16.8	17.8	18.8	19.8	20.8	21.8	22.8	23.8	24.8	26.8	27.8	31.8
Svarthakedopping														
Skäggdopping														
Storskarv														
Häger														
Sångsvan														
Grågås	21	18	18	18	15	10	16 str							
Kanadagås	304	230	350	185	400	70 x	70							ca100
Blåsand	9	25	36	18	31	30	60 >25	60						
Kricka	150	100	140	120	450	500	250	1700	1000	1800	40	72		
Gräsand	32	120	150	150 x	30	300	50	12	6					
Stjärtand	3	6	10	5	10	3	10	10	12	12	2			
Ärta								2						
Skedand								9	7					
Brunand	1f						1m	1par	1par		6			
Vigg		3	5	12	5	6		4	5	8				
Knipa	44	50	40	50	53	35	44	80	60	40	20	13		
Vaktel														
Sothöna		2juv		1juv				1juv						
Trana			175								60			160
M strandpipare	3													
S strandpipare	8	8	28	20	20	25	26	27	20	25	11	7	15	3
Ljungpipare			25		36 S	112		hörd				2		
Kustpipare							1 ad	1ad	1ad	1ad				
Tofsvipa		15			68				35		2	110	66	3
Kustsnäppa					1juv	1juv	1juv	1juv	1juv					
Småsnäppa								2	3	4	2	2	1	
Mosnäppa	1	2			3		3	2	3	14	3	1	2	1
Spovsnäppa					4	12	12	20	22	30	14	1		
Kärnsnäppa	3	3	30	55	63	120	155 >100	>100	50	20	12	8	7	
Brushane	26	25	50	90	75	200	320 >150	>150	60	50	105	74	60	
Enkelbeckasin		10	6	40 e			1	5 x		2	20	18	8	
Storspov				4			1	1						
Småspov									1					
Svartsnäppa	5	3	10	7	8	3	3	3	3			10	3	
Rödbena		2	2	2	8	5	10	5	5	5	2	2		
Gluttsnäppa	31	20	55	30	45	20	20	20	20	40	20	40	13	1
Skogssnäppa									1					
Grönbena	e		15	10	30	22	20	20	12	5	11	6		
Drillsnäppa	6		7		2	3	2	2						
Dvärgmås														
Skrattmås														
Havstrut		1juv	1juv					33 V						
Silvertärna								4 S						